



בית משפט לענייני משפחה בקריות

י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023

תלה"מ 19-06-48713 האב נ' האם (קטינים)
תלה"מ 19-06-51767 האב נ' האב (מזונות)
תלה"מ 19-09-39392 האב נ' האם (נזיקין אב)
תלה"מ 19-11-61376 האב נ' האב (נזיקין אם)

בפני כבוד השופטת גילה ספרא-ברנע
תובע/נתבע האב
ע"י ב"כ עוה"ד עמוס צדיקה

נגד

נתבעת/תובעת האם
ע"י ב"כ עוה"ד הדס פרידמן כהן

בעניין הקטינים

פסק דין

- 1
2 בהתאם להחלטתי מיום 18/8/23 (פורסמה), מותר לפרסום רק חלק מפסק הדין (סעיפים 301-315).
- 3 **התביעה הכספית נזיקית שהגיש האב כנגד האם**
- 4 301. האב הגיש תביעה זו על בסיס פקודת הנזיקין, על הפרת חובה חקוקה, וכן לפי סעיף 18(א) לחוק
5 הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, תשכ"ב-1962 (להלן: **חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות**)
6 אשר קובע:
7 **"בכל ענין הנתון לאפוסטרופסותם חייבים שני ההורים לפעול תוך הסכמה; הסכמתו של אחד
8 מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכללא, לענין מסויים
9 או באופן כללי; וחזקה על הורה שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
10 בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מההורים לפעול על דעת עצמו."**
- 11 302. האב טען כי האם הציגה בפניו מצג שווא מכוון בכל הנוגע להיריון, ילדה בסתר והסתירה את מועד
12 ברית המילה, על כן, טען האב, כי האם פעלה בניגוד לסעיף 35 לפקודת הנזיקין וכן הפרה הוראה
13 חקוקה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
- 14 303. האב תיאר את הנזק שנגרם לו באופן אמיתי כן וכואב כדלקמן:
15 **"על עצם זה שלא הייתי נוכח בברית של הבן שלי. המשפחה שלי לא נכחה. הבושה שהייתי
16 צריך לבוא לאבי ולהסביר לו למה הוא לא בברית של הנכד שלו. ואתם ראיתם אותו וראיתם
17 למי צריך להסביר. הוא אדם שלא מבין התנהגות כזו. היא היתה אצלו בבית ומבחינתי לבוא
18 ולעבור את כל מסכת ההשפלה הזו, וזה מה שהיא רצתה לעשות, להשפיל אותי ומנסה כל
19 הזמן להתגרות בי כדי להביא אותי למצבים לא טובים ואת זה היא עושה דרך הילדים
20 ונפשית זו חוויה לא נעימה בכלל וזה החוויה הכי קשה שעברתי בחיי"** (עמ' 98 ש' 31-28 ועמ')



בית משפט לענייני משפחה בקריות

י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023

תלה"מ 19-06-48713 האב נ' האם (קטינים)
תלה"מ 19-06-51767 האב נ' האב (מזונות)
תלה"מ 19-09-39392 האב נ' האם (נזיקין אב)
תלה"מ 19-11-61376 האב נ' האב (נזיקין אם)

- 99 ש' 1-2 לפרו'). עוד ראו: "לעמוד מול המשפחה שלי, אבי, המשפחה המורחבת, יש לך ילד, איפה הברית מה קרה. זה לא מסתדר לאף אחד. וגם לי לא מסתדר במוח עד היום איך לא הייתי בברית של בני. זה סיוטים בלילה, אני לא יודע אם היא מבינה מה עשתה". (עמ' 99 לפרו' ש' 4-6). בנוסף טען האב: "אדם שיורד 17 קילו בפחות מ... אדם שלא יכול לאכול ולא יכול לתקשר (קולו רועד) אני לא צריך אסמכתא רפואית, אני אדם חזק שרוצה להתמודד. אבל ברגע שהדברים האלו... היא גם לא מפסיקה עם הדברים האלו וממשיכה להתעלל בי ואם אני אפול ואצטרך עזרה רפואית זה יחזור אליה. אם לא תפסיק לטלטל אותי כל פעם מחדש, ובכוונת מכוון רוצה להוציא אותי מאיזון, היא רוצה להביא אותי למצב שאתיאש". (עמ' 99 לפרו' ש' 9-13).
304. לאחר עיון בכל טענות הצדדים, התרשמתי כי ללא כל הצדקה האם הסתירה מהאב את הולדת בנו, כאשר התרשמתי כי בנסיבות פרידת הצדדים, האם לא התנהגה כמו בת זוג לשעבר סבירה ולא ניתן למצוא הסביר מצדיק להתנהלותה. האם התנהגה בזדון, בחרה במודע להסתיר את לידת בנו של האב, הציגה לו מצג שווא שהיא בהיריון כאשר כבר הייתה ימים ספורים לאחר הלידה, וכל זאת ללא טעם מבורר. בנוסף, התרשמתי מחקירתו של המוהל כי האם הסתירה מהמוהל את העובדה כי יש לתינוק אב ובחרה לא לרשום את שם אביו של הקטין עת נולד כדי שלא ייודע לאב על דבר הלידה. לא התרשמתי כי התנהגות זו היא התנהגות סבירה או התנהגות שניתן לראות בה כטבעית בין בני זוג שנפרדים. (בהקשר זה ראו גם: בע"מ (י-ם) 595/04 פלוני נ' אלמוני (24.2.05)).
305. התרשמתי כי מקרה זה, בו הוסתרה מהאב לידת בנו במשך 10 ימים באופן מכוון, תוך הצגת מצג שווא בפניו, על מנת למנוע ממנו ליטול חלק בברית המילה של בנו היא התנהגות בלתי סבירה שעל בית המשפט לעמוד כנגדה. אין מדובר בסכסוך פעוט בין בני זוג לשעבר אלא בהתנהלות חריגה מאד ומכוונת מצד האם אשר גרמה לאב נזק, אשר יפורט בהמשך, שלא ניתן לריפוי. לעניין החלת דיני הנזיקין גם על מקרים שכאלה, אני מפנה לעמ"ש 56871-01-16 דלעיל, לשיטתי מקרה זה, שהינו חריג, מתאים להחלת דיני הנזיקין על סכסוך משפחתי. כך התרשמתי כי במקרים חריגים ניתן להחיל על מקרה זה את עולת הרשלנות. בנוסף, התנהגות האם הייתה בזדון ותוך כוונה כי הנזק ייקרה, ועל כן, אין חולק כי במקרה זה קיים קשר סיבתי בין התנהגות האם לנזק שנגרם לאב.
306. אמנון רובינשטיין ודניאל פרידמן בספרם "אחריות עובדי ציבור בנזיקין" הפרקליט כא 61 (1964) ציינו:
- "לרשלנות כעילת תביעה בנזיקין משמעות רחבה יותר ופירושה התנהגות הנופלת מסטנדרט מסויים שנקבע בדין. המיבחן הוא אובייקטיבי.... התנהגות שאינה תואמת את קנה המידה האובייקטיבי מהווה הרשלנות ואחת היא אם המניע להתנהגות זו הוא רצון מכוון, או אי אכפתיות או חוסר תשומת לב".



בית משפט לענייני משפחה בקריות

י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023

תלה"מ 19-06-48713 האב נ' האם (קטינים)
תלה"מ 19-06-51767 האב נ' האב (מזונות)
תלה"מ 19-09-39392 האב נ' האם (נזיקין אב)
תלה"מ 19-11-61376 האב נ' האב (נזיקין אם)

307. לא התרשמתי כי יכולה להיות מחלוקת על כך שנגרם לאב נזק – האב לא זכה להכיר את בנו מהיום הראשון לחייו ונדע לו על לידת בנו רק כעשרה ימים לאחר לידתו. לא צריך ראיות לכך כי התנהלות זו גרמה לאב, שהינו אב נורמטיבי שאוהב את ילדיו, אלימות נפשית, עוגמת נפש, בושה ממשפחתו וחבריו וסבל. אין מחלוקת כי תינוק בן יומו לא נראה כמו תינוק בן עשרה ימים ולאב, כמו גם לתינוק, זכות להכיר את אחת הדמויות המשמעותיות בחייו מהרגע הראשון ולחוות איתו חוויות משמעותיות בחייו כגון יומו הראשון של בנו בעולם ואירוע ברית המילה. בנוסף, האם לא אפשרה לאב להשפיע מי יהיה המוהל שימול את בנו, איך ייראה אירוע ברית המילה, מי יוזמן, מי יהיה הסנדק של בנו וערכה את אירוע ברית המילה בלי אביו של הקטין, ללא ידיעתו, וגרמה לו לבושה בקרב חבריו ומשפחתו על כך שנולד לו בן והוא כלל לא ידע על כך.

308. האם טענה כי התנהלה בהתאם להלכה בכך שלא הודיעה לאב על הולדת בנו ומנעה ממנו להשתתף בברית המילה, להוכחת טענתה, האם ציטטה תשובה של כב' הרב יעקב שליטא, לשאלה האם אדם פנויה שלא בקשר עם אבי הילד, מחוייבת להודיע לאב על הולדת הבן ולהזמין לברית (האם צרפה התשובה כנספח י"ט לתע"ר שהגישה). לא התרשמתי כי דברי הרב מסייעים לאם בהוכחת עמדתה. כב' הרב מפרט בתשובתו של כלל הדעות יש העדפה למילה הנעשית ע"י האב, משום שהמצווה המוטלת ע"י האב היא העיקרית, וע"י שליח (כלומר המוהל) מתקיים חלק ממנה. בדברים אלה אני רואה חיזוק לטענותיו של האב על חשיבות הטקס הדתי לו ולמשפחתו הדתית (התרשמתי כי אביו של האב, אשר העיד בפניי, הינו אדם דתי השומר תורה ומצוות). באותו מקרה כב' הרב כתב שהצדק עם האישה, אולם המקרה שם לא דומה למקרה שלנו, באותו מקרה שני הצדדים כלל לא היו בקשר, בעוד במקרה שלפניי האב הוא אב פעיל ומעורב בחיי הקטינה הקיימת ונראה כי התרגש וציפה להולדת בנו השני, והאם, בכוונת זדון ובתחבולה, העלימה ממנו את הולדת בנו, כאשר האב רצה, והיה לו חשוב להיות מעורב בחייו של הקטין (ניתן להתרשם בכך מהתכתובת שצוטטה לעיל והובאה ע"י הצדדים).

309. בהקשר אירוע ברית המילה, התרשמתי כי גם לאב שאינו שומר תורה ומצוות (חי עם אישה ללא נישואין), יש לאירוע ברית המילה משמעות, כפי שיש כמעט לכל יהודי הבוחר לקיים טקס זה. בהקשר זה ראוי להביא את בג"ץ 8533/13 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול (29.6.2014) אשר קבע בהקשר זה כדלקמן:

"מן המפורסמות שרוב רובו של הציבור היהודי, ובפרט בישראל, רואה בטקס ברית המילה אירוע חשוב ומשמעותי, המסמל את השיוך הלאומי-היהודי של הפרט, וזאת ללא קשר הכרחי לאמונה דתית. מדובר באחת מן המצוות החשובות ביותר ביהדות, שעל קיומה נאבקו רבים לאורך ההיסטוריה היהודית ואף מסרו נפשם עליה. רוב הציבור היהודי בישראל – חילונים ודתיים כאחד – מלים את בניהם, והדבר אינו צריך ראיה. על רקע זה, דומה כי ברית מילה, המקובלת על רוב הציבור בישראל, עשויה לענות על צרכים שונים של הקטין,



בית משפט לענייני משפחה בקריות

י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023

תלה"מ 19-06-48713 האב נ' האם (קטינים)
תלה"מ 19-06-51767 האב נ' האב (מזונות)
תלה"מ 19-09-39392 האב נ' האם (נזיקין אב)
תלה"מ 19-11-61376 האב נ' האב (נזיקין אם)

- 1 **לרבות צרכים חברתיים. משכך, מדובר בעניין הנתון לאפוסטרופוסים, הוריו של הקטין,**
2 **לענות בו".**
- 3 310. אין מחלוקת כי שני הצדדים היו מעוניינים בקיום טקס ברית המילה וזאת במיוחד עת האב מגיע
4 ממשפחה מסורתית-דתית, התנהלות האם גרמה לאב לא להיות חלק מאירוע חשוב בחיי ילדו, כאשר
5 האב הוא אב נורמטיבי, אב מעורב, אשר לא בכדי האם הרגישה בנוח להשאיר את הקטינה בביתו
6 למשך כמה ימים רצופים. התרשמתי כי התנהלות האם כלפי האב מחייבת אותה בפיצוי כלפיו.
- 7 311. בנוסף, מצאתי כי התנהלותה של האם היא בניגוד לסעיף 18(א) לחוק הכשרות המשפטית
8 והאפוסטרופסות. ידוע, כי בכל עניין הנתון לאפוסטרופסותם, חייבים שני ההורים לפעול תוך הסכמה.
9 בהיעדר הסכמה בין ההורים בכל הנוגע לקטין, יכריע בעניין בית המשפט **"כפי שייראה לו לטובת**
10 **הקטין, ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת.**" (סעיף 25
11 לחוק). במקרה זה, אין מחלוקת כי חרף העובדה כי לקטין יש אב אשר ביקש להיות מעורב בחייו של
12 הקטין, האם בחרה לקיים את אירוע בית המילה וכן לבחור את המוהל אשר מל את הקטין ללא ידיעת
13 האב וללא שיתופו בהליך. התרשמתי כי טובתו של הקטין היא לגדול אצל שני הוריו, ששני הוריו יכבדו
14 האחד את השניה ויגיעו להחלטות יחד לטובתו ולא ב"מחטף". התרשמתי כי טובתו של הקטין הייתה
15 להכיר את אביו בסמוך לאחר לידתו וכי אירוע ברית המילה שלו יהיה אירוע נעים אשר ישאיר אחריו
16 מזכרת נעימה ולא אירוע המשאיר טעם מר כפי שהיה בפועל. בנוסף, טובתו של הקטין מחייבת כי גם
17 האב יהיה מעורב בבחירת האדם אשר ימול אותו (וזאת חרף העובדה כי בדיעבד אין לצדדים כל
18 טרזניה כלפי המוהל שמל את הקטין) (בהקשר עיקרון טובת הקטין יחד עם חוק הכשרות ראו תלה"מ
19 (קריית שמונה) 22-01-42169 ל' ל' נ' ל' (22.9.2022) וההפניות המופיעות שם בהקשר זה).
- 20 312. לא מצאתי פסיקה העוסקת בפיצוי במקרה דומה למקרה שלפניי, בו האם בכוונת זדון מונעת מהאב
21 את הידיעה על הולדת בנו ובוחרת לקיים אירוע ברית מילה לקטין בלי האב כאשר מדובר באב מעורב
22 ונורמטיבי. גם עובדה זו מעידה על חריגות המקרה. על מנת לקבוע את גובה הפיצוי המגיע לאם,
23 התרשמתי כי יש לגזור את גובה הפיצוי מגובה הפיצוי לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן:
24 "חוק איסור לשון הרע"), המאפשר בסעיף 7א(ב) לחוק זה, להטיל על הפוגע לשלם לנפגע פיצוי בגובה
25 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק (וכאשר מוכחת כוונת זדון, פיצוי כפול לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון
26 הרע). בנסיבות אלה, בהן מדובר בצדדים אשר נשארים הורים לשני ילדיהם, התרשמתי כי יש להעמיד
27 את גובה הפיצוי שעל האם לשלם לאב על הצד המתון.
- 28 313. לעניין החלטתי לפסוק את גובה הפיצוי לפי דיני לשון הרע, התרשמתי כי הנזק שהאם גרמה לאב הוא
29 חמור ומשמעותי יותר מנזק הנגרם לפי עוולת לשון הרע. האם גרמה לאב בהתנהלותה נזקים שונים –
30 כאשר אחד מהנזקים הוא נזק חברתי משפחתי - נזק הדומה לנזק הנגרם מעוולת לשון הרע- כאשר
31 הנזק מתבטא בבושה והפגיעה שנגרמה לאב מכך שמשפחתו וחבריו יידעו שנולד לו תינוק, ויום לידתו
32 של בנו ואירוע ברית המילה שלו הוסתרה ממנו ע"י בת זוגו לשעבר. יובהר כי פגיעה זו היא רק



בית משפט לענייני משפחה בקריות

י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023

תלה"מ 19-06-48713 האב נ' האם (קטינים)
תלה"מ 19-06-51767 האם נ' האב (מזונות)
תלה"מ 19-09-39392 האב נ' האם (נזיקין אב)
תלה"מ 19-11-61376 האם נ' האב (נזיקין אם)

- 1 הפגיעה המשנית לפגיעה העיקרית של האב שתוארה לעיל. בנוסף, להחלטתי לפסוק את הפיצוי
2 בהשאלה מדיני לשון הרע אני מוצאת הצדקה גם בטענותיה של האם בסיכומיה אשר טענה על תביעתה
3 כספית נזיקית אשר דחיתי: "הנזק הנפשי ורגשי שנגרם לתובעת איננו פחות ואף יותר חמוק מהנזק
4 הנפשי שנגרם כתוצאה מהוצאות לשון הרע אשר מבצעה יכול שיחוייב בפיצוי של עד 100,000 ₪,
5 בנסיבות בהן הייתה כוונה לפגוע –אף בלא הוכחת נזק" (ראו סעיף 104 לסיכומי האם).
- 6 התרשמתי כי בנסיבות תיק זה, יש להעמיד את גובה הפיצוי שעל האם לשלם לאב בגין פגיעתה הנ"ל .314
7 בו ע"ס מתוך של 35,000 ₪.
- 8 על האם לשלם לאב את הפיצוי תוך 30 יום מהיום שאם לא כן, יישא סכום הפיצוי הפרשי ריבית .315
9 והצמדה לפי החוק.
- 10
11 ניתן היום, י"ב סיוון תשפ"ג, 01 יוני 2023, בהעדר הצדדים.
12

גילה ספרא-ברנע, שופטת

13
14